

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ І ПРОВЕДЕННЯ ОБШУКУ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРАДІЖОК З ПРОНИКНЕННЯМ У ЖИТЛО, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ

В данной статье автор рассматривает особенности обыска при расследовании краж, совмещенных с проникновением в жилище, совершенных организованными группами и тактические рекомендации по подготовке и проведению данного следственного действия.

In this article, the author considers the particular search investigations of theft, combined with the intrusion into homes, organized and tactical recommendations for the preparation and conduct of the investigation.

Характерною особливістю розслідування організованих злочинів є проведення значної кількості обшуків [1, с. 126 – 127]. Сутність обшуку полягає у відшукуванні об'єктів, що мають значення для справи.

До об'єктів, що підлягають відшукуванню і вилученню в ході обшуку відносяться:

- викрадене майно;
- знаряддя і засоби вчинення крадіжки (знаряддя зламу і засоби примусового відкриття приміщень, транспортні засоби, засоби маскування, тощо);
- предмети, що зберегли на собі сліди злочину (одяг, взуття з мікрочастинами з місця крадіжки);
- документи, що мають значення для справи (письмові, графічні, фото-, кіно- і відеодокументи, електронні документи):
 - а) що були предметом злочинного посягання (вкрадений паспорт, цінні папери); б) які були засобом вчинення злочину (підроблені документи); в) що характеризують особу злочинця, його зв'язки (листи, фотографії, аудіо- і відеокассети); г) що містять у собі зразки письмової мови та почерку підозрюваного; д) що містять іншу інформацію, яка має значення для кримінальної справи (записні книжки, автобусні, залізничні та авіаквитки тощо);
 - майно обвинуваченого з метою забезпечення цивільного позову шляхом його конфіскації;
 - предмети, зберігання чи використання яких заборонено або обмежено (вогнепальна зброя, наркотики, радіоактивні речовини, боєприпаси).

Метою обшуку може бути також виявлення і затримання осіб, що переховуються від слідства і суду.

В ході проведених нами досліджень було визначено, що за характером об'єктів обшуку у справах про крадіжки, поєднані з проникненням у житло, вчинені організованими групами, здійснено 79 % обшуків житла обвинувачених та 36 % – особистих обшуків. Інші види об'єктів обшуку зустрічаються доволі рідко. Розглянемо основні тактичні рекомендації із проведення обшуку житла обвинувачених (підозрюваних) при розслідуванні крадіжок, вчинених організованими групами.

Особливістю розслідування цієї категорії злочинів є необхідність проведення одночасних обшуків у всіх членів групи і на всіх об'єктах (за місцем проживання і роботи підозрюваних, а також їх близьких), де можуть знаходитися джерела доказів.

Обшук досить складна слідча дія і його результати багато в чому залежать від того, як до нього підготувався слідчий. Підготовка до обшуку у житлі підозрюваного (обвинуваченого) повинна включати: ухвалення рішення про проведення обшуку; його процесуальне оформлення; одержання і аналіз орієнтуючої інформації про обшукуваного, особливості об'єкту, на якому буде проводитись обшук, і характеристики властивостей предметів, які підлягають відшуканню і вилученню; визначення часу проведення обшуку; підбір учасників слідчо-оперативної групи, яка буде проводити обшук і розподіл обов'язків між ними; підготовку науково-технічних засобів, додаткових засобів фіксації ходу і результатів обшуку; вирішення питання про необхідність використання службово-пошукового собаки під час обшуку; підготовка транспортних засобів; визначення способів зв'язку і заходів попередження можливої протидії, у тому числі в активних формах, з боку обшукуваних та інших зацікавлених осіб; складання плану обшуку; вжиття заходів, що виключають поширення відомостей про хід і результати обшуку [2].

При підготовці до обшуку повинні бути ретельно продумані заходи по забезпеченню збереження майна, речей, цінностей та інших предметів, що вилучаються в ході обшуку, а також забезпеченню безпеки осіб, які проводять обшук. Останнє особливо важливо, коли обшук проводиться з метою виявлення і затримання члена організованої групи, що переховується.

Ефективність обшуку набагато зростає у випадках, коли він є неочікуваним для злочинців, і дає найбільший результат завдяки

використанню фактора раптовості. Тому, обираючи момент провадження обшуку, треба враховувати дані про осіб, що обшуковуються, їх спосіб життя і розпорядок дня. Досвід оперативно-слідчої роботи дає підстави стверджувати, що оптимальним в цьому сенсі є час проведення обшуку житла підозрюваного (обвинуваченого) – з 4 до 6 години ранку. В ці ранкові часи сон людини найбільш міцний, тому більш вірогідно прибути на місце проведення обшуку слідчо-оперативній групі непомітно. В цей час найбільш ускладнена протидія з боку обшукуваних осіб, більш доступні предмети, що шукають, і крім того особи, які провадитимуть обшук, беруться до нього зі свіжими силами і мають попереду достатньо часу для пошуку.

У випадку необхідності проведення одночасних обшуків у декількох осіб з залученням значної кількості сил і засобів, необхідною умовою цього є дотримання таємниці слідства. Слідчий (слідчі) повинні заздалегідь підготувати пакети документів відповідно до кількості сформованих для виїзду на обшуки груп, куди включаються:

- доручення в порядку ст. 114 КПК України і завдання групі на проведення комплексу слідчих дій і оперативно-розшукових заходів (у ньому варто вказати ознаки об'єктів пошуку, їх упаковки, можливе місцезнаходження; питання, які треба з'ясувати в ході допитів безпосередньо після закінчення обшуку тощо);

- постанови про провадження обшуку, бланки накладення арешту на майно;

- бланки протоколів обшуків;

- копіювальний папір [3, с. 404].

У випадку, коли одним з членів організованої групи є жінка, у якій планується провести обшук, необхідно забезпечити участь у складі слідчо-оперативної групи співробітника-жінки для проведення особистого обшуку, вилучення предметів особистої гігієни, білизни.

Для попередження знищення об'єктів, які підлягають вилученню, та протидії з боку обшукуваного необхідно виключити затримку при вході в житло, де планується провести обшук.

Відомо кілька варіантів проникнення у приміщення:

- захід учасників слідчо-оперативної групи у приміщення разом з особою, що має туди доступ, або при виході останньої з приміщення;

- проникнення учасників слідчо-оперативної групи у приміщення шляхом руйнування за допомогою спеціальних засобів вікон, балконів дверей тощо;

– спонукання обшукуваних відкрити двері під приводом "легенди" (від імені сусідів попросити зателефонувати у швидку медичну допомогу, покликати на гасіння пожежі, обвинуваченні у затопленні нижнього поверху, тощо).

Слід акцентувати увагу на тому, що при будь-якому варіанті проникнення необхідно здійснювати постійний контроль за вікнами житла з метою запобігання викидання предметів, речей з них, а в разі таких дій – документування цього факту.

При вирішенні розумових задач, спрямованих на відшукування прихованого, важливе значення мають відомості про особу, що обшукується, її зв'язки, особливості поведінки, інтереси і схильності, спосіб життя тощо. Характер злочину, вчиненого даною особою в складі групи і її роль при цьому, дозволяють спрогнозувати різновиди способів приховування об'єктів пошуку, що будуть використані злочинцем (витончені, розраховані на непоінформованість слідчого тощо). Саме тому дані про особистісні характеристики члена групи або іншої особи, в якій планується провести обшук, надають слідчому можливість спрогнозувати ймовірний алгоритм дій злочинця з приховування предметів, речей, цінностей, документів, що мають значення для розслідуваної злочину [4, с. 85].

Важливу роль при цьому відіграє вміння слідчого рефлексивно мислити, його здатність до уявної орієнтації на алгоритм дій і міркування злочинця, що є основою успішного досягнення цілей обшуку. Успіх "програвання" варіантів міркувань злочинця нерідко визначає ефективність проведення обшуку [2, с. 55-60].

Для оцінки та аналізу поведінки обшукуваної особи значну інформацію можуть надати також функціонально-психологічні аспекти спостереження, а саме: незвичайна поведінка особи, її хвилювання, спроби відвернути увагу слідчого від конкретних об'єктів; спосіб зберігання об'єктів, який не відповідає їх характеру; неправдоподібність пояснень особи з приводу виявлених об'єктів; моторні реакції особи у вигляді вказівок поведінкою або невмотивованих реакцій на ймовірні місця знаходження об'єктів пошуку; різка невідповідність між характером знайдених предметів і особою, що обшукується, тощо [4, с. 88; 5, с. 273-274].

Дані про підозрюваного (обвинуваченого), про осіб, які проживають спільно з ним, а також про характеристики житла, в якому планується обшук збираються шляхом проведення слідчих дій та оперативно-розшукових заходів. У першому випадку їх джерелом є протоколи допитів свідків (сусідів, друзів, родичів обвинуваченого,

працівників домоуправлінь, житлово-експлуатаційних контор, будинкових комітетів), довідки різних установ, плани приміщень, житла в цілому. Цінність відомостей отриманих оперативним шляхом полягає в тому, що вони інформують слідчого про цікавий в тактичному плані для нього об'єкт набагато раніше і, як правило, повніше, ніж слідчі дії. Так, цінною є наступна оперативні данні: про час появи в приміщенні об'єктів, що шукаються; про їх місцезнаходження; про їх ознаки, властивості, зовнішній вигляд та упаковку; про час переміщення. В сучасних умовах ефективним джерелом такої інформації є прослуховування телефонних переговорів, а також проведення інших оперативно-технічних заходів.

Обшуку в житлі підозрюваного (обвинуваченого) повинно передувати вивчення його дружніх, родинних, інтимних, особистих та інших зв'язків. Адже досить часто члени злочинних груп банд передають на збереження знаряддя і засоби вчинення крадіжок, викрадене майно своїм знайомим, рідним, близьким. В цих випадках обшук необхідно провести також за місцем мешкання таких осіб.

При проведенні обшуку у членів злочинних формувань, варто дотримуватись наступних тактичних рекомендацій:

1. Понятим, які беруть участь у проведенні обшуку, слід демонструвати усі пошукові дії співробітників пошукової групи, особливо виявлення та вилучення предметів, що шукаються, а також інших предметів.

2. Вилучені предмети і речі слід упаковувати у приготовлені для цього матеріали, які потім опечатувати печаткою слідчого і посвідчувати правильність вилучення підписами понятих. Цей захід проводиться з метою запобігання у подальшому провадженні можливим скаргам обвинувачуваних та їх захисників з посиленнями на те, що вилучені предмети "підкинуті" працівниками правоохоронних органів. З цією ж метою рекомендовано проводити пошукові дії у рукавичках для виявлення тайників, схованок, виробів із металів тощо у ході обшуку варто широко залучати фахівців зі спеціальними пошуковими засобами [6, с. 153].

3. Необхідно кожного разу розглядати необхідність залучення до обшуку спеціалістів відповідних галузей знань (кінологів, хіміків, техніків, електриків, тощо).

4. Протягом усього часу проведення обшуку необхідно дотримуватись правила "всі, хто прийшов до обшукуваного, заходять, але ніхто із приміщення не виходить до кінця обшуку". Дане правило, по-перше, забезпечує затримання можливих

співучасників злочинної діяльності, по-друге, попереджує винесення предметів із приміщення і витоку інформації.

5. Перед початком обшуку житла слід запропонувати обшукованому самостійно обрати кімнату для свого місцеперебування. Обрану кімнату рекомендується більш детально піддати огляду і пошуку в ньому об'єктів. Адже відомо, що люди, які десь сховали важливі для них об'єкти, прагнуть тримати їх у полі власного зору [7, с. 76].

6. Серед учасників слідчо-оперативної групи, яка проводить обшук, необхідно виділити особу, яка буде постійно спостерігати за зовнішнім виглядом, реакцією і поведінкою підозрюваного та членів його родини. Такі дії, по-перше, забезпечать безпеку учасникам обшуку, по-друге, можливо зорієнтують учасників у пошуках тайників і місць приховування.

7. Тайники і місця приховування можуть бути розташовані там, де, на думку обшукованого, пошук з моральних розумінь, бридливості, релігійності пошук виключений (речі і постіль немовляти або тяжко хворого, крісло або стілець, на якому сидить стара людина, ікони, ємності для сміття, предмети жіночої гігієни, бачки унітазів, тощо) або незвичні для їх зберігання місця [5, с. 277-278].

Слідчому необхідно знати, що злочинці часто прибігають до хитрощів, намагаючись протидіяти відшукуванню об'єктів. Вони створюють штучні перешкоди, свідомо намагаються відвернути увагу слідчого від пошуків шляхом ставлення запитань, ведення розмов, вчиненням дій, що відвертають увагу слідчого (наприклад, б'ють дитину, влаштовують сварки, провокують слідчого, імітують непристосований стан тощо) [8, с. 92-93].

В таких умовах рекомендується наступне:

– запропонувати (наказати) обшукованому змінити свою поведінку;

– видалити особу з місця обшуку;
– роз'яснити неправильність обраної обшукованим позиції;
– повідомити про цілі обшуку і його необхідність;
– роз'яснити доцільність добровільної видачі об'єктів пошуку;
– роз'яснити необхідність надання допомоги органам розслідування [1, с. 106-107].

Якщо обшукуваний створює видимість сприяння ходу обшуку, фактично відволікаючи слідчого від пошуків у певному місці (наприклад, підказує, яку кімнату або окреме місце було пропущено, обговорює довільні теми, тощо), слідчому необхідно, продовжуючи пошукові дії в тому ж напрямку, провести словесну розвідку, залучити

обшукуваного до пошукових дій; поставити нейтральні, контролюючі або уточнюючі запитання; продемонструвати окремі об'єкти пошуку та запропонувати пояснити їх походження; зіставити відповіді з місцем обшуку, його реальною обстановкою [1, с. 110-112].

Члени організованих груп, які вчинюють крадіжки, часто вдаються до такого прийому, як змінення або знищення індивідуальних ознак викраденого майна (форми, кольору, номера), за якими їх можуть ідентифікувати потерпілі. Наприклад, деякі об'єкти злочинці розбирають і частини зберігають окремо, тканині перефарбовують, одяг перешивають, золоті і срібні речі переплавляють, знищують номери і серії на побутовій техніці. Тому при проведенні обшуку важливо враховувати всю сукупність індивідуальних ознак об'єктів пошуку, а не лише їх окремих прикмет.

Допомогу слідчому у відшуванні видозмінених об'єктів можуть надати наступні прийоми: аналіз можливостей видозміни (знищення) предметів пошуку; порівняння знайдених об'єктів з тими, що шукають; аналіз виявлених слідів, предметів та їх ознак з метою встановлення ідентичності [1, с. 117-118].

У протоколі обшуку слід вказувати не тільки перелік виявленого, вилученого майна і його місцезнаходження в житлі, а й ті хитрощі обшукуваної особи, до яких вона вдавалася щоб перешкودити діям слідчо-оперативної групи.

При проведенні обшуку з метою виявлення тайників і місць приховування необхідно приділяти особливу увагу демаскуючим обставинам (наприклад, сліди свіжої штукатурки, побілки, фарбування стін; відсутність шпаклівки між дошками підлоги чи блиск капелюшків цвяхів; наявність свіжо наклеєних шпалер; більш глухий звук при простукуванні частини стіни; наявність зів'ялих рослин у квіткових горщиках, що може свідчити про їх пересадження з метою облаштування схованки; стовщення і латки на одязі; незвичайне поведіння тварин тощо) [9, с. 24].

В ході обшуку з метою відшукування тайників або схованок слідчому також рекомендується: аналізувати ознаки предметів пошуку; зіставляти предмети пошуку з різними об'єктами місця обшуку; аналізувати причини знаходження певних предметів у певних місцях; орієнтуватися на професійні (або інші) навички обшукуваної особи; використовувати можливості типових аналогів предметів пошуку; аналізувати окремі ділянки приміщення, меблів та інших об'єктів з метою встановлення демаскуючих ознак; зіставляти однакові предмети між собою [10, с. 215-217].

Паралельно з пошуками тайників і місць приховування необхідно звертати увагу на місця звичайного зберігання предметів, а також на старі речі, папери, складені в коморах та інших підсобних приміщеннях. Там можуть бути виявлені предмети і документи, заховати які злочинець забув.

Особливо важливим в ході обшуку при розслідуванні крадіжок, вчинених організованими групами, є виявлення таких фактичних даних, які безпосередньо вказують на факт існування організованої групи. Зокрема інформація про склад групи, розподіл між функцій та планування злочинної діяльності може бути одержана при виявленні і вилученні комп'ютерної техніки та відповідних носіїв інформації, які використовувались злочинцями при підготовці і вчиненні злочинів. При цьому це може бути інформація, що стосується кількох злочинів, вчинених протягом певного часу існування організованої групи.

Специфічність комп'ютерних носіїв інформації та пов'язані з нею правила поводження з такими об'єктами дали підстави окремим вченим оголосити про появу нового виду обшуку [11, с. 12; 12, с. 105 – 109]. Слід зауважити, що ми не поділяємо такої точки зору, адже будь-який обшук може бути пов'язаний з виявленням і вилученням комп'ютера чи елементів комп'ютерних систем. Ми солідарні з вченими, які вважають що засоби комп'ютерної техніки та відповідні носії інформації є лише новими об'єктами обшуку в помешканні або іншому місці, хоча це й обумовлює певні особливості тактики його проведення [13, с. 107; 14, с. 18; 15, с. 164].

Другим за частотою проведення по розгляданим кримінальним справам є такий різновид обшуку як особистий обшук. Слідчим такий обшук проводиться у всіх випадках затримання особи за підозрою у вчиненні злочину в порядку ст. ст. 106 і 115 КПК України, а також за наявності достатніх підстав вважати, що особа, яка знаходиться в приміщенні, де проводиться обшук, приховує при собі предмети або документи, які мають значення для встановлення істини у справі (п. 4 ч. 3 ст. 184 КПК України). Метою проведення особистого обшуку є відшукання предметів або цінностей, викрадених у потерпілого (мобільний телефон, годинник, ювелірні прикраси, документи, гаманці тощо), знарядь або засобів злому, особистих документів злодія, оскільки вони часто їх викидають або знищують, прагнучи ускладнити встановлення й ідентифікацію особи.

Особистий обшук після фізичного захоплення члена організованої групи тактично правильно проводити від голови до ніг, починаючи від головного убору чи верхнього одягу (пальто, піджака) і завершуючи білизною і взуттям.

Оглядаючи головний убір, слід розкривати козирок, підкладку, відділяти картон і потову смугу, стрічки, банти, нашивки та інші прикраси.

Також слід уважно оглянути та вивчити комір, рукави, накладні плечі, кишені, шви, складки одягу, заплати і нашивки. При виявленні яких-небудь предметів, захованих в одязі, тканину в цьому місці розпорошують.

При обстеженні взуття потрібно звертати увагу на устілки, накладки носків, задники, набійки, каблуки. Слід перевірити, чи не відокремлюється каблук, чи немає в ньому схованки. В ході особистого обшуку ретельному обстеженню підлягають предмети, що знаходяться при обшукуваній особі (портфелі, чемодани, тростини, сумки, парасольки, портсигари, запальнички, мобільний телефон, записні книжки, пачки цигарок тощо). У записних книжках злочинці роблять іноді записи або позначки про вчинені крадіжки, адреси потерпілих, їх імена, замальовують схеми будинків і квартир, в яких планується вчинити крадіжку, перераховують викрадене майно і розподіляють його тощо.

Після завершення особистого обшуку необхідно ретельно оглянути місце, на якому він проводився, щоб виключити можливість викидання обшукуваним компрометуючих його предметів або документів.

Підсумовуючи викладене стосовно особливостей підготовки і проведення обшуку при розслідуванні крадіжок, поєднаних із проникненням у житло, вчинених організованими групами, слід звернути увагу на такі основні принципи, які обумовлюють ефективність цієї слідчої дії:

- обшуки необхідно проводити одночасно (паралельно) у всіх членів організованої групи (можливо, у всіх членів родини членів групи, знайомих) та у всіх місцях, в яких можуть знаходитись об'єкти, виявлення і вилучення яких має значення для справи;

- обшуки повинні бути раптовими і непередбачуваними для обшукуваних;

- перед проведенням обшуків необхідно прийняти заходи по попередженню витоку оперативної або слідчої інформації;

– дії учасників пошукових груп повинні бути узгоджені і чітко орієнтовані на відшукування конкретних об'єктів, що забезпечується ретельною попередньою підготовкою обшуку, плануванням його ходу та прогнозуванням результатів;

– в ході обшуку повинен бути оптимальний розподіл функціональних обов'язків членів пошукових групи та цілеспрямоване керівництво роботою групи, яке здійснює слідчий;

– тактичне маневрування, активна трансформація тактичної платформи відповідно до змінюваної ситуації проведення обшуку.

Література:

1. Денисюк, С. Ф., Обыск в системе следственных действий (тактико-криминалистические проблемы) [Текст]: науч. -практ. пособ. / С. Ф. Денисюк, В. Ю. Шепитько. – Х.: Консум, 1999. – 160 с.
2. Денисюк, С. Ф. Система тактичних прийомів обшуку [Текст]: автореф. дис. ... канд. юрид. наук 12.00.09 / С. Ф. Денисюк. – Х.: Націон. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого, 1999. – 18 с.
3. Руководство по расследованию преступлений [Текст]: науч.-практ. пособ. / А. В. Гриненко, Т. В. Каткова, Г. К. Кожевников и др. – Харьков: Консум, 2001. – 608 с.
4. Коновалова, В. Е. Психология в расследовании преступлений [Текст] / В. Е. Коновалова. – Х.: "Вища школа", 1978. – 143 с.
5. Ратинов, А. Р. Судебная психология для следователей [Текст] / А. Р. Ратинов. – М.: ООО Изд-во "Юрлитинформ", 2001. – 352 с.
6. Расследование бандитизма [Текст]: метод. пособ. – М.: Издательство "Приоритет", 2000. – 176 с.
7. Основы борьбы с организованной преступностью [Текст] / под ред. В. С. Овчинского, В. Е. Эминова, Н. П. Яблокова. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 385 с.
8. Швидкий, О. Г. Планування та організація початкових слідчих дій при розслідуванні квартирних крадіжок [Текст]: дис. ...канд. юрид. наук 12.00.09. / О. Г. Швидкий. – Х.: НЮАУ ім. Ярослава Мудрого, 1999. – 198 с.
9. Жбанков, В. А. Организация и тактика групповых обысков при расследовании деятельности преступных структур [Текст]: лекция / В. А. Жбанков. – М.: Моск. инст. внутр. дел, 1995. – 28 с.
10. Дулов, А. В. Судебная психология [Текст] / А. В. Дулов. – Минск: "Выш. школа", 1970. – 392 с.
11. Комиссаров, В. Обыск с извлечением компьютерной информации [Текст] // Законность / В. Комиссаров, М. Гаврилов, А. Иванов. – 1999. – № 3. – С. 12.

12. Иванов, А. Н. О новом виде обыска [Текст] // Актуальные проблемы криминалистики на современном этапе: сб. науч. статей / А. Н. Иванов; под ред. З. Д. Еникеева. – Уфа: РИО БашГУ, 2003. – Ч. 1. – С. 105 – 109.
13. Краснова, Л. Б. "Обыск-осмотр" средств компьютерной техники [Текст] // Воронежские криминалистические чтения / Л. Б. Краснова; под ред. О. Я. Баева. – Воронеж: Изд-во Воронеж. гос. ун-та, 2000. – Вып. 1. – С. 107.
14. Исаева, Л. Обыск: роль специалиста [Текст] // Законность / Л. Исаева. – 2001. – № 6. – С. 18-20.
15. Кочубей, А. В. Использование специальных познаний при расследовании налоговых преступлений [Текст] // Криминалистика: актуальные вопросы теории и практики / А. В. Кочубей, А. В. Горбачев. – Ростов-на-Дону, 2002. – 259 с.

Макаренко А. С., НУ "ОЮА"

ДЕЯКІ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТАНУ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У ГАЛУЗІ ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ

В данной статье анализируется состояние уголовного законодательства в сфере назначения наказания, его противоречия и недостатки. Рассматривается Закон Украины № 270-VI от 15 апреля 2008 года "О внесении изменений в Уголовный и Уголовно-процессуальный кодексы Украины по гуманизации уголовной ответственности", которым значительно конкретизированы правила назначения наказания. Особое внимание сосредоточено на ст. 69¹ Уголовного кодекса Украины, так как данная норма является важным шагом в реализации идеи конкретизации уголовно – правового значения обстоятельств, смягчающих наказание, что есть перспективным.

In this article the state of criminal legislation in sphere of setting punishment, its contradictions and defects are analyzed. The Law of Ukraine on April, 15, 2008 "About making the changes to Criminal and Criminal-Procedural codes of the Ukraine in relation to humanizing of criminal responsibility" is examined, by which the rules of setting punishment are considerably specified. The special attention is concentrated on article 69¹, because this norm is an important step in realization of idea of specification of criminally – legal value of circumstances which commute sentence, that is perspective.